

השפעת ריסוס עצי ספדונה במעכבי צימוח שונים על היבול וגודל הפרי והנגיעות בחירכון - 2001 רפי שטרן וישראל דורון

מטרות הניסוי

1. עיכוב הצימוח הוגטטיבי שפורץ באביב ומתחרה בחנטים המתפתחים.
2. הגברת ההתמיינות לשנה העוקבת ע"י עיכוב ייצור ג'יברלין בזרעי הפירות המתפתחים.
3. בחינת ההשפעה של ריסוס נוף (באביב) בהשוואה לטיפול הקרקעי (בסתיו).
4. השוואה בין מעכבים "חדשים" (מגייק Cutless, PCa) למעכב הסטנדרטי CCC.
5. הקטנת הנגיעות בחירכון.

חומרים ושיטות

הניסוי נערך במטע יונתן שבדרום רמת הגולן, על עצי ספדונה הנטועים במרווחים של 4.5×2.5 (89 עצים לדונם). שנת הנטיעה 1988. הפריחה היתה טובה ואחידה וחפפה היטב עם הזנים המפריים שבמטע. שיא הפריחה היה ב- 22/3 (הקדמה של שבוע מהממוצע הרב-שנתי). כבקורת שימשו עצים שלא קיבלו כל טיפול (בקורת) ועצים שקיבלו CCC, שהוא הטיפול הנהוג עד היום לעיכוב צימוח ולוויסות פוריות. כ"כ בדקנו באותו ניסוי את השילוב (טנק מיקס) של GA להגברת חנטה, עם CCC (מעכב GA) שניתן באותו מועד לעיכוב צימוח. ניסינו לבחון אנטגוניזם אפשרי ביניהם.

הטיפולים שניתנו:

1. 100 PCa ח"מ ח"פ בנשירת עלי כותרת
  2. 200 PCa ח"מ ח"פ בנשירת עלי כותרת
  3. 300 PCa ח"מ ח"פ בנשירת עלי כותרת
  4. מגייק 0.5% בנשירת עלי כותרת
  5. מגייק 1% בנשירת עלי כותרת
  6. Cutless 0.1% בנשירת עלי כותרת
  7. CCC 2% בשיא פריחה
  8. GA 10 ח"מ + BB5 0.2% בשיא פריחה
  9. CCC 2% + GA 10 ח"מ (טנק מיקס) בשיא פריחה.
  10. בקורת.
- לכל התכשירים, פרט ל-GA, הוסף משטח טריטון $100 \times 0.025\%$.
  - טיפולי ה-CCC (טיפולים 9, 7) היו אמורים להיות מחולקים לשלוש מנות: 1% ב.ש.פ. + 3 טיפולים עיקריים של 0.5% אחת לשבוע. בפועל ניתן בשיא הפריחה ריכוז של 2% ולכן לא המשכנו בטיפולים הנוספים.

מבנה הניסוי

בלוקים באקראי, 8 חזרות לטיפול, עץ אחד לחזרה. העצים רוססו במרסס רובים בנפח תרסיס של 1 ליטר/עץ בשעות הבוקר המוקדמות.

תוצאות

עיכוב צימוח - הטיפולים ב-PCa ובמגייק עיכבו בצורה מתונה את עוצמת הצימוח הוגסטיבי ללא כל פגיעה בעלווה. ה-Cutless עיכב חזק וה-CCC עיכב בצורה חריפה ומסוכנת. כ"כ נראו בטיפול האחרון צריבות עלים קשות שנגרמו כך נראה מהרכוז הגבוה מדי שניתן בשיא הפריחה (2% במקום 1%).

יבול וגודל פרי

לא היתה השפעה משמעותית לא על היבול הכללי (ממוצע של 65 ק"ג/עץ בכל הטיפולים) ולא על גודל הפרי (ממוצע של 30 ק"ג/עץ לגודל 55 מ"מ ומעלה ו-15 ק"ג/עץ לגודל 60 מ"מ ומעלה). לא היתה כל נגיעות בחירכון באף אחד מהטיפולים.

בשנה הבאה (2002) נמשיך לעקוב אחר אותם עצים כדי לבחון האם ההשפעה של חומרי הצימוח על עיכוב הצימוח שהיתה השנה תבוא לידי ביטוי בהתמיינות לשנה העוקבת.

במקביל למעקב נטפל שוב באביב הבא במחצית מן העצים של כל טיפול. בנוסף לכך נבצע טיפול דומה במטע עם צימוח חזק יותר מזה שהיה לנו ביונתן.

השפעת ריסוס במעכבי צימוח שונים על היבול הכללי ויבול הפרי הגדול בספדונה, יונתן 2001.

